

Procesy poznawcze Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Psychologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Psychologii i Kognitywistyki Poziom studiów studia jednolite magisterskie Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 23PSYS.540.03854.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty ogólne
Koordynator zajęć	Aleksandra Parobkiewicz-Jasielska	
Prowadzący zajęcia	Aleksandra Parobkiewicz-Jasielska, Maja Stańko-Kaczmarek, Marta Glinka, Klaudia Rodziejczak	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Egzamin - Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną - Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 8

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Prezentowanie podstawowych i wiodących zagadnień z psychologii procesów poznawczych obejmujących główne teorie i metody badawcze
C2	Dostarczenie zintegrowanej wiedzy teoretycznej ilustrowanej badaniami na temat poznawczego funkcjonowania człowieka
C3	Prezentacja praktyczna podstawowych paradygmatów badawczych dotyczących procesów poznawczych
C4	Doskonalenie umiejętności przetwarzania informacji
C5	Wykształcenie refleksyjnej i krytycznej postawy wobec przekazów „pseudopsychologicznych” dotyczących umysłowego funkcjonowania człowieka
C6	Rozwijanie indywidualnego zainteresowania problematyką ludzkiego poznania poprzez omówienie osiągnięć psychologii poznawczej do analizy i interpretacji różnych zjawisk

Wymagania wstępne

brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawowe pojęcia psychologii poznawczej	PSY_K5_W06	Egzamin pisemny, Test
W2	rozumie założenia teorii poznawczych oraz złożone zjawiska i procesy poznawcze	PSY_K5_W06	Egzamin pisemny, Test
W3	wie jak interpretować uzyskane wyniki w kategoriach mechanizmu ogólnego i różnic indywidualnych	PSY_K5_W06	Egzamin pisemny, Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi koncepcyjnie opracować i zaprojektować proste eksperymenty z dziedziny procesów przetwarzania informacji	PSY_K5_U04, PSY_K5_U09, PSY_K5_U11, PSY_K5_U13, PSY_K5_U15	Kolokwium pisemne, Test
U2	posługuje się psychologią poznawczą do wyjaśniania szerokiego spektrum zjawisk, które zwykle nie są rozpatrywane w kontekście poznawczym (takich jak np. zjawiska społeczne, zaburzenia psychiczne, reklama)	PSY_K5_U03	Kolokwium pisemne, Test
U3	potrafi korzystać z obiektywnych źródeł informacji naukowej oraz posługuje się zasadami krytycznego myślenia przy rozstrzyganiu problemów praktycznych	PSY_K5_U02	Kolokwium pisemne, Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów do stosowania i upowszechniania zasady ścisłego, opartego na danych empirycznych interpretowania zjawisk i procesów poznawczych w pracy badawczej i działaniach praktycznych	PSY_K5_K02, PSY_K5_K03	Kolokwium pisemne, Test

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	przejawia gotowość do stosowania znych strategii zapamiętywania, wnioskowania, rozwiązywania problemów, podejmowania decyzji, twórczości	PSY_K5_K10	Kolokwium pisemne, Test
K3	jest przygotowany do przestrzegania zasad etyki zawodowej ze szczególny naciskiem na postawę psychologa-badacza	PSY_K5_K05	Kolokwium pisemne, Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Narodziny i rozwój psychologii poznawczej	W1	Wykład, Konwersatorium
2.	Podstawowa charakterystyka procesów poznawczych	W1, W2	Wykład, Konwersatorium, Ćwiczenia
3.	Paradygmat przetwarzania informacji	W1, W2, W3	Konwersatorium, Ćwiczenia
4.	Metody badawcze psychologii poznawczej	W3, U1, K1, K3	Wykład, Ćwiczenia
5.	Teorie i funkcje uwagi	W2, U3	Wykład, Konwersatorium
6.	Automatyzmy i kontrola poznawcza	W2, W3, U1, K1, K3	Konwersatorium, Ćwiczenia
7.	Spostrzeganie i rozpoznawanie struktur	W1, W2	Wykład
8.	Percepcja jako proces kierowania zachowaniem	W1, W2, U2	Konwersatorium
9.	Charakterystyka wyobrażeń i mechanizmy wyobraźni	W1, W2, U2	Wykład
10.	Istota i forma reprezentacji umysłowych	W3, U1, K1, K3	Wykład, Ćwiczenia
11.	Schematy poznawcze jako elementy wiedzy	W1, W2	Konwersatorium
12.	Język: struktura, funkcje, nabywanie	W1, W2, K2	Wykład
13.	Mowa: konstrukcja wypowiedzi i rozumienie komunikatów werbalnych	W2, U2, U3	Konwersatorium
14.	Pamięć- niezbędny warunek przechowywania doświadczenia	U3, K2	Konwersatorium
15.	Strukturalne modele pamięci	W1, W2, U3, K2	Wykład, Ćwiczenia
16.	Pamięć dnia codziennego	W2, U2, K3	Konwersatorium, Ćwiczenia
17.	Przebieg procesów pamięciowych i uczenia się	W2, W3, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia
18.	Zasady i błędy myślenia i rozumowania	W2, W3, U1, K1, K2	Ćwiczenia
19.	Strategie podejmowania decyzji	W3, U1, K1, K2, K3	Ćwiczenia
20.	Taksonomia problemów i sposobów ich rozwiązywania	W3, U1, K1, K2, K3	Konwersatorium, Ćwiczenia
21.	Aktywatory i inhibitory twórczości	W3, U1, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia
22.	Pojęcia jako podstawowe struktury poznawcze	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K3	Wykład, Konwersatorium, Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
23.	Ja jako „podmiot poznający“	W3, U3, K2	Wykład, Konwersatorium
24.	Poznanie "ucieleśnione"	W1, W2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Wykład on-line synchroniczny/asynchroniczny
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Gra dydaktyczna/symulacyjna, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach
Ćwiczenia	Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda ćwiczeniowa, Metoda laboratoryjna

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	• ocena bardzo dobra (bdb; 5,0): znakomita wiedza (96%-100% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- egzamin, test) • ocena dobra plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza (86%-95% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- egzamin, test) • ocena dobra (db; 4,0): dobra wiedza (66%-85% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- egzamin, test) • ocena dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza (56%-65% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- egzamin, test) • ocena dostateczna (dst; 3,0): wystarczająca wiedza (51%-55% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- egzamin, test) • ocena niedostateczna (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza (poniżej 50% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- egzamin, test)
Konwersatorium	• ocena bardzo dobra (bdb; 5,0): znakomita wiedza (96%-100% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- kolokwium, test) • ocena dobra plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza (86%-95% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- kolokwium, test) • ocena dobra (db; 4,0): dobra wiedza (66%-85% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- kolokwium, test) • ocena dostateczna plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza (56%-65% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- kolokwium, test) • ocena dostateczna (dst; 3,0): wystarczająca wiedza (51%-55% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- kolokwium, test) • ocena niedostateczna (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza (poniżej 50% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- kolokwium, test)
Ćwiczenia	• ocena bardzo dobra (bdb; 5,0): znakomita wiedza (96%-100% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- kolokwium, test) • ocena dobra plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza (86%-95% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- kolokwium, test) • ocena dobra (db; 4,0): dobra wiedza (66%-85% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- kolokwium, test) • ocena dostateczna plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza (56%-65% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- kolokwium, test) • ocena dostateczna (dst; 3,0): wystarczająca wiedza (51%-55% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- kolokwium, test) • ocena niedostateczna (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza (poniżej 50% poprawnych odpowiedzi w zadaniach sprawdzających wiedzę- kolokwium, test)

Literatura

Obowiązkowa

1. Jagodzińska, M. (2005). Psychologia pamięci. Badania, teorie, zastosowania. Gliwice: Wydawnictwo Helion. (s. 150-184; 303-321; 345-375).
2. Maruszewski, T. (2001). Subtelny czar psychologii poznawczej. Przegląd Psychologiczny, 44 (1), 57-72.
3. Maruszewski, T. (2005). Pamięć autobiograficzna. Gdańsk: GWP. (s.73-89).
4. Maruszewski, T. (2011). Psychologia poznania. Umysł i świat. Gdańsk: GWP.
5. Młodkowski, J. (1998). Aktywność wizualna człowieka. Warszawa: PWN.
6. Najder, K. (1992). Schematy poznawcze. W: Materska M., Tyszka T. (red.). Psychologia i poznanie, (s. 33-60). Warszawa: PWN.
7. Nęcka E., Orzechowski J., Szymura B. i Wichary, Sz. (2020) Psychologia poznawcza. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
8. Sternberg, R. J. (2001). Psychologia poznawcza. Warszawa: Wyd. Szkolne i Pedagogiczne.
9. Tyszka, T. (1999). Psychologiczne pułapki oceniania i podejmowania decyzji. Gdańsk: GWP.
10. Winkielman, P. i Niedenthal P.M (2009). Ucieleśniony emocjonalny umysł społeczny. W: M. Kossowska i M. Kofta (red.), Psychologia poznania społecznego (s. 83-101). Warszawa: PWN.

Dodatkowa

1. Anderson, J. B. (1998). Uczenie się i pamięć. Warszawa: Wyd. Szkolne i Pedagogiczne.
2. Baddeley, A. (1998). Pamięć. Poradnik użytkownika. Warszawa: Prószyński i S-ka.
3. Chlewiński, Z. (2007) (red.). Psychologia poznawcza w trzech ostatnich dekadach XX wieku (s. 239-260). Gdańsk: GWP.
4. Jasielska, A. (2013). Charakterystyka i konsekwencje potocznego rozumienia emocji. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
5. Memon, A. (2001). Opowiedzieć wszystko: wywiad poznawczy. W: A. Memon, A. Vrij, R. Bull (red.) Psychologia i prawo. Wiarygodność zeznań i materiału dowodowego. Gdańsk: GWP (s. 207-230).
6. Schacter, D.L. (2001). Siedem grzechów pamięci. Warszawa: PIW.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Konwersatorium	30
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	35
Czytanie wskazanej literatury	40
Przygotowanie pracy pisemnej	15
Przygotowanie do egzaminu	60
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 240
Liczba punktów ECTS	ECTS 8

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PSY_K5_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycyzmu wobec własnych poglądów oraz do ich zmiany w świetle danych i argumentów; podejmowania dalszego kształcenia na skutek identyfikacji ograniczeń własnej wiedzy i umiejętności.
PSY_K5_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przyjmowania aktywnej postawy w rozwiązywaniu problemów naukowych na podstawie analizy i oceny dostępnych danych.
PSY_K5_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do etycznego postępowania w swojej działalności diagnostycznej, badawczej i publikacyjnej oraz w obszarze udzielania pomocy psychologicznej.
PSY_K5_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomego i rzetelnego popularyzowania wiedzy z zakresu psychologii i wykorzystywania jej w różnych obszarach pracy zawodowej.
PSY_K5_U02	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł, z wykorzystaniem Internetu, ze świadomością działających w nim mechanizmów.
PSY_K5_U03	Absolwent/ka potrafi integrować informacje pochodzące z różnych koncepcji psychologicznych na temat prawidłowego i zaburzonego rozwoju procesów psychicznych w cyklu życia człowieka, zwłaszcza procesów poznawczych, emocjonalnych i motywacyjnych oraz relacji społecznych.
PSY_K5_U04	Absolwent/ka potrafi zaplanować, przygotować i przeprowadzić badania empiryczne, w tym poprawnie zoperacjonalizować zmienne oraz umiejętnie przeprowadzić analizy statystyczne oraz zinterpretować ich wyniki.
PSY_K5_U09	Absolwent/ka potrafi właściwie zastosować procedury objęte pakietem statystycznym SPSS i umiejętnie interpretować rezultaty zastosowanych analiz.
PSY_K5_U11	Absolwent/ka potrafi zaplanować i przeprowadzić eksperymenty służące do weryfikacji problemów z zakresu psychologii procesów poznawczych, emocji i motywacji.
PSY_K5_U13	Absolwent/ka potrafi tworzyć szczegółową dokumentację wyników realizacji zadań badawczych; przygotować opracowanie zawierające omówienie tych wyników, wnioski z badania i rekomendacje.
PSY_K5_U15	Absolwent/ka potrafi skonstruować trafne i rzetelne narzędzia badawcze do pomiaru podstawowych procesów i właściwości psychicznych jednostki.
PSY_K5_W06	Absolwent/ka zna i rozumie funkcjonowanie procesów poznawczych, których badaniem i wyjaśnianiem zajmuje się psychologia i nauki pokrewne.